

"Еи ИНФОРМАТИКА" Д.О.О.
Булевар Светог Цара Константина 82-84
18000 НИШ
Продајно Сервисни Центар: 018/521-185

УПУТСТВО ЗА КОРИШЋЕЊЕ

Favourite

ФИСКАЛНА КАСА СА УГРАЂЕНИМ GPRS ТЕРМИНАЛОМ

САДРЖАЈ

18000 НИШ	1
1. УВОД	4
1.1 УПУТСТВО ЗА КОРИШЋЕЊЕ СКРАЋЕНИЦА:	4
1.2 ОСНОВНО ПАКОВАЊЕ	4
1.3. ИНСТРУКЦИЈЕ ЗА СИГУРАН РАД	4
1.4. ЗАШТИТА ОКОЛИНЕ.....	5
2. ОСНОВНЕ ФУНКЦИОНАЛНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ	5
ПУШТАЊЕ У РАД.....	6
3. КОНСТРУКЦИЈА КАСЕ	7
3.1. ТАСТАТУРА.....	7
3.2. ДИСПЛЕЈ.....	9
3.3. ШТАМПАЧ	9
3.4. МЕМОРИЈА.....	9
3.5. ЕНЕРГОНЕЗАВИСНА МЕМОРИЈА	9
3.6. ФИОКА	11
3.7. ИНТЕРФЕЈС	11
4. ОСНОВНЕ ЕДИТОРСКЕ ФУНКЦИЈЕ	11
4.1. ЕДИТОР КОЛИЧИНА И СУМА.....	11
4.2. ЕДИТОР НУМЕРИЧКИХ НИЗОВА.....	11
4.2. ЕДИТОР СИМБОЛИЧКИХ НИЗОВА.....	11
4.4. ПРЕТРАЖИВАЊЕ БАЗЕ АРТИКАЛА	12
5. ГЛАВНИ МЕНИ РАДНИХ РЕЖИМА	13
6. РЕЖИМ САТ	13
7. РЕЖИМ ПРОГРАМИРАЊЕ	13
7.1. ПРОГРАМИРАЊЕ ПОРЕСКИХ СТОПА	14
7.2. ПРОГРАМИРАЊЕ ГРУПА РОБА	15
7.3. ПРОГРАМИРАЊЕ ПОДГРУПА РОБА-ОДЕЛЕЊА.....	15
7.4. ПРОГРАМИРАЊЕ АРТИКАЛА	16
7.5. ПРОГРАМИРАЊЕ КАСИРА	17
7.6 ИНИЦИЈАЛИЗАЦИЈА	18
7.7. ВЕЗА СА РС РАЧУНАРОМ (Веа са РС)	18
7.8. ПОДЕШАВАЊЕ ПАРАМЕТАРА.....	18
8. РЕЖИМ РЕГИСТРАЦИЈА	19
8.1. ПРОДАЈА ВОДЕЋЕГ АРТИКЛА ПОДГРУПЕ	20
8.2. ПРОДАЈА ПО АРТИКЛИМА.....	21
8.3. ПРОДАЈА ПО АРТИКЛИМА ПОМОЋУ БАРКОД СКЕНЕРА.....	22
8.4. УНОС КОЛИЧИНЕ ИЛИ МАСЕ СА ЕЛЕКТРОНСКИХ ВАГА	23
8.5. ПОНИШТАВАЊЕ (СТОРИРАЊЕ) ПОГРЕШНЕ ПРОДАЈЕ.....	24
8.6. ИСПИС МЕЋУЗБИРА	25
8.7. ЗАВРШЕТАК РАЧУНА И ВРСТЕ ПЛАЋАЊА	25
8.8. РАД У РЕСТОРАНСКОМ РЕЖИМУ	27
8.9. ОБУСТАВЉАЊЕ ПОТРОШАЧКОГ РАЧУНА ЗБОГ ПРЕПУЊИВАЊА	30
8.10. ПРОШИРЕНИ ИСЕЧАК – ФАКТУРА.....	31
8.11. СЛУЖБЕНИ УНОС ИЛИ ИЗВОД НОВЦА	31

8.12. РАД СА КАЛКУЛАТОРОМ.....	31
8.13. ЕВИДЕНТИРАЊЕ ДОСТАВЉЕНИХ КОЛИЧИНА ПО АРТИКЛИМА.....	32
8.14. ИЗМЕНА ТЕХНОЛОШКОГ РЕЖИМА:	32
КАСА/МРЕЖА/ФИСКАЛНИ ШТАМПАЧ	32
8.15. ПОРУКЕ О ГРЕШКАМА.....	33
9.1. ИЗВЕШТАЈИ БЕЗ ПОНИШТАВАЊА	35
9.2. ИЗВЕШТАЈИ СА ПОНИШТАВАЊЕМ МЕМОРИЈЕ.....	38
13. РАД СА GPRS МОДЕМОМ	42
КОМУНИКАЦИЈА СА СЕРВЕРОМ КОРИСНИКА.....	42
КОМАНДЕ ЗА ЧИТАЊЕ ДНЕВНИХ ИЗВЕШТАЈА (ПРОМЕТА ПО ПОРЕСКИМ СТОПАМА) И АЖУРИРАЊЕ БАЗЕ АРТИКАЛА	44
14. ПРИКЉУЧЕЊЕ ДОДАТНИХ УРЕЂАЈА.....	47
15. ОДРЖАВАЊЕ И ЧИШЋЕЊЕ	48

1. УВОД

Ово упутство садржи информације за рад са електронском фискалном касом **FAVOURITE**. Приказане су функционалне могућности касе и методи њиховог коришћења.

Према својим функционалним могућностима и организацији касе одговара захтевима за евидентирање промета при продаји роба и услуга, тј. обезбеђује потпуно евидентирање рада објекта што је намењено његовом власнику као и пореским властима.

1.1 УПУТСТВО ЗА КОРИШЋЕЊЕ СКРАЋЕНИЦА:

Скраћенице	Пуни назив
ЕФК	Електронска регистар каса са фискалном меморијом
ФУ	Фискални уређај
ФМ	Фискална меморија

1.2 ОСНОВНО ПАКОВАЊЕ

Основни паковање чине:

1. Фискална каса са уграђеним GPRS терминалом
2. Адаптер за напајање 7V 5A
3. GSM антена
4. Пратећа документација
5. Један сет папирних ролни

1.3 ИНСТРУКЦИЈЕ ЗА СИГУРАН РАД

Да би рад са ЕФК био поуздан следећи услови морају бити испуњени:

- Не инсталирајте касу близу проточне воде; не перите је са водом и течностима!
- Не инсталирајте касу на нестабилне и вибрирајуће површине да би сте спречили пад уређаја!
- Заштитите касу од удараца, јаких потреса и механичких оштећења!
- Место инсталирања касе не сме бити изложено директно извору топлоте.
- Не манипулишите унутар касе са металним објектима и алатима када је уређај укључен да би сте спречили струјни шок!
- Напајање мора бити 220 (+20 - 10) V, 50 Hz из мрежног адаптера AZ000000, који се налази у испорученом паковању касе. Произвођач неће бити одговоран за коректан и сигуран рад са касом у случају ако се користи неки други мрежни адаптер.
- Површине око принтера и тастатуре морају се редовно чистити од прашине, делова папира и других ствари са меканом четком.
- Чишћење уређаја се мора вршити при искљученом напајању истог; не употребљавајте хемијски агресивне агенсе
- Уређај сме отворити и поправљати само овлашћени сервисер са којим сте склопили уговор.
- У случају да је каса посута неком течностима, оштећена или ради некоректно, искључите је са напајања и позовите овлашћени сервис.
- Рад са касом се може наставити тек после извршене поправке!
- Када је каса искључена, гарантује се функционисање сата и чување информација најмање 3 месеца, што је обезбеђено са **NiMH** батеријом 3.6V/ 65mAh.
- Као резервно напајање, ЕФК има уграђено батеријско паковање од **5 x AA NiMH 1.2V/ 2000 mAh**. Оне се пуне помоћу мрежног адаптера (који је испоручен у комплету

уређаја) када је прикључен на мрежни напон 220 V. Произвођач гарантује сигуран и поуздан рад касе само ако се акумулаторска батерија мења са другом истог типа.

1.4. ЗАШТИТА ОКОЛИНЕ

<ul style="list-style-type: none"> - Забрањено је бацање неупотребљивих каса у канту за отпадне - Контактите свог овлашћеног сервисера ради враћања неисправних фискалних регистар каса и акумулаторских батерија 	
---	---

2. ОСНОВНЕ ФУНКЦИОНАЛНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ

Каса има 6 основних радних режима који се бирају из главног менија:

- Режим **Сат** (подешавање датума и времена)
- Режим **Регистрација** (евидентирање продаје)
- Режим **Извештаји** без поништавања у меморији
- Режим **Извештаји** са поништавањем у меморији (Нулирање)
- Режим **Програмирање** параметара касе
- Режим **Веза GPRS** модем

Каса поседује:

- енергонезависну фискалну меморију за чување обављеног промета по 9 пореских стопа и укупни промет за 2418 извештаја и виšekратно уписивање свих подешавања касе (артикли, подгрупе, групе, лого, 50 ресета и 30 промена пореских стопа). **Када се напуни број било које од ових промена касе ће се блокирати за даљу продају. Потребно је променити фискалну меморију. Каса генерише визуелно упозорење када је број извештаја већи од 2363, ресета од 45.**
- уграђени сат/календар са акумулаторском батеријом;
- термоштампач APS MP205 који штампа у реду по 18 симбола дупле ширине (трака рачуна) и 18 симбола појединачне ширине (контролна трака);
- два 16-позициона алфанумеричка индикациона дисплеја – за касира и за купца.
- тастатуру од 29 тастера (12 нумеричких и 17 функционалних);

ЕФК чува податке у оперативној меморији најмање 3 месеца после искључења напона напајања.

ЕФК може да ради са:

- електронским вагама типа KAPAT BTE;
- баркод скенером подешеном у режиму RS232C, формат EAN13 и EAN8
- у режиму “on-line” којим управља централни рачунар преко RS232C интерфејса;
- у режиму “Фискални штампач” у коме добија и извршава команде од рачунара преко RS232C интерфејса;

- режим читања и уноса подешавања са рачунара преко RS232 интерфејса.
- банковним терминалом типа Darwin 2005 i Amico .

ЕФК може да евидентира продаје по:

- 12000 артикала са програмираном ценом
- 8 артикалских подгрупа (пГ) са програмираном ценом;
- 12 група роба (ГР) са могућношћу за израчунавање поцента зараде;
- 9 пореских стопа са расподелом промета у њима;

ЕФК може да ради са:

- 25 касира који добијају дозволу за рад помоћу индивидуалних лозинки;
- програмираним ценама у опсегу од 0 до 9999999,99 (рад са децималним бројевима са тачношћу 2 знака после децимале)

Напомена: Каса допушта евидентирање сума за укупно 12 цифара у исечцима, дневним и осталим извештајима .

- унесеним или добијеним са електронских вага количинама у следећим форматима: N,NNN; NN,NN; NNN,N и NNNNN.
- Три врсте плаћања : ГОТОВИНА, ЧЕК И КАРТИЦА.

ЕФК може да штампа:

- рачун и контролни запис на траку рачуна и контролну траку респективно

ЕФК може да врши сторнирање артикала све док рачун не буде завршен.

ЕФК може да води евиденцију о продаји артикала (лагер).

ЕФК може да саставља следеће извештаје:

- дневни финансијски извештај;
- периодичне извештаје фискалне меморије;
- извештаје промета и зараде по групама роба;
- извештаје по артикалским подгрупама-одељењима;
- извештаје по артиклима;
- извештаје по касирима.
- извештаје по отвореним рачунима (ресторански режим)

У ЕФК се може накнадно програмирати:

- величина слова у рачуну
- текст хедера (до 8 редова) у горњем делу исечка
- штампање/одсуство лога.

ЕФК поседује електронску књижицу/журнал у коју се бележе обављене продаје за дан, обима до 10000 записа. Она се користи и за враћање података услед хаваријског брисања меморије.

Код ЕФК фискални модул је заливен а меморија залемљена за плочицу фискалног модула.

ПУШТАЊЕ У РАД

Прекидач који се налази са десне бочне стране поставите у положај 0. Узмите мрежни адаптер 220 V из комплета уређаја и одговарајући клинкер конектор (изгледа као цевчица) ставите у за то предвиђено место, у мушки конектор са натписом 7 V, који се налази са десне стране касе одмах до прекидача. Монтирајте антену GPRS терминала. Ставите мрежни адаптер у мрежу 220 V и укључите уређај пребацивањем прекидача у положај 1. Каса пар секунди приказује натпис **ПРОВЕРА.....**, тада се врши самотестирање оперативне, фискалне и програмске меморије и ако нису исправне блокира се даљи рад, а затим улази у главни мени и показује натпис Регистрација.

3. КОНСТРУКЦИЈА КАСЕ

3.1. ТАСТАТУРА

Тастатура садржи 29 тастера (12 нумеричких и 17 функционалних) са следећим ознакама и распоредом:

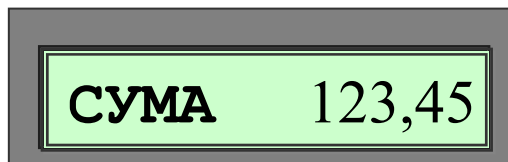
▲	-%	+%	КОЛ	4/8	АРТ
СМН	7	8	9	3/7	НП
РЕЖ	4	5	6	2/6	КАЛК
ПОН	1	2	3	1/5	МЗБ
БР	0	00	.	ЗБИР	

-
- нумерични тастери <0>...<9> се користе за унос количина, сума и бројева;
 - тастер са дуплом нулом уноси две нуле у цену;
 - тастер <БР> обично се користи за одустајање или брисање текста;
 - тастер <РЕЖ> мења радни режим (из менија);
 - тастер <СМН> даје другу функцију неком од осталих тастера;
 - тастери <КОЛ>, <АРТ> и <НП> служе за приступ количинама, артиклима и плаћању;
 - <МЗБ> и <ЗБИР> приказују међузбир и укупну суму рачуна;

После притискања децималне тачке не може се унети више од 3 цифре.

3.2. ДИСПЛЕЈ

ЕФК има два алфанумеричка дисплеја са 1х16 позиција, за купца и касира. Ако се у раду утврди неисправност дисплеја, корисник мора одмах прекинути рад и позвати овлашћени сервис. На дисплеју се прате све радње код продаје артикала, сторнирања ставки, итд. Дисплеј има испис на оба писма, величине 8х4мм.

3.3. ШТАМПАЧ

ЕФК ради са штампачем APS-MP205.

Да би се радило исправно, потребно је користити искључиво термоосетљиви папир који дефинише произвођач фискалне касе.

- два котура термоосетљивог папира са пречником највише 40 мм и ширине 35мм и 20 мм
- дебљина папира мора да износи 0,06-0,09мм
- специфична тежина – 52,3 до 54 г / м2

РАД СА ШТАМПАЧЕМ

Пре почетка рада касир мора да провери присуство папира. Оба папирна котура стављају се један уз други у кућиште намењено за ту сврху – лево онај шири (са траком за рачуне) а десно ужи (са контролном траком). Обе траке се стављају једна за другом при чему се почетни крај уводи у отвор на штампачу и неколико пута се притисне тастер <▲>. Десна трака се ставља у котур за намотавање а лева се уводи кроз отвор на поклопцу на коме је нож. Ако нема једне или обе траке, на дисплеју се приказује порука **СТАВИТЕ ПАПИР**. После постављања папира порука на дисплеју се брише тастерима <БР> или <ЗБИР>.

Ако се након дуготрајног штампања, температура штампача повећа преко дозвољене границе, штампач се зауставља и на дисплеју се појављује порука **ШТАМПАЧ ЗАГРЕЈАН**. Касир мора да сачека да се штампач охлади и онда може да настави рад притиском тастера <ЗБИР>. Ако за време штампања нестане напајања, после успостављања напајања штампа се ***НЕСТАНАК НАПАЈАЊА*** и штампање се наставља од последњег незавршеног реда. Ако се у раду утврди неисправност штампача, корисник мора одмах прекинути рад и позвати овлашћени сервис.

3.4. МЕМОРИЈА

Блок радне меморије обезбеђује чување информације више од 3 месеца после искључења напајања. Он се напаја помоћу уграђене акумулаторске батерије. После сваког укључења врши се провера меморије обрадом различитих блокова, израчунавањем контролних сума и њиховим поређењем са аналогним сумама уписаним пре искључења уређаја. Ако се пронађе неслагање или код хаваријског нулирања (ресет), на дисплеју и штампачу приказује се и штампа порука **ГРЕШКА у РАМ-мем**. Меморија се враћа у првобитно стање при чему се информације у њој губе. На дисплеју се појављује порука **ЛОЗИНКА - - - -**. Неопходно је да се обратите сервису са којим сте потписали уговор.

3.5. ЕНЕРГОНЕЗАВИСНА МЕМОРИЈА

ЕФК поседује посебан блок енергонезависне меморије. Она се дели на 3 основна дела:

- фискална меморија

- баферна меморија за уписивање подешавања и базе артикала;
- електронска књижица – чува до 10000 појединачних продаја.

ФИСКАЛНА МЕМОРИЈА

Подаци унети у фискалну меморију не могу се мењати. Уписи у њој врше се парцијално за време сваког:

- дневног извештаја са поништавањем
- поништавања оперативне меморије
- промене пореских стопа.
- и ресета

Фискална меморија чува промет по 9 пореских стопа. После увођења у експлоатацију касе сви рачуни, дневни финансијски извештај с нулирањем и извештаји фискалне меморије садрже идентификациони број фискалног модула, фискални лого, назив и порески број (ПИБ) власника.

ПАЖЊА: Подаци уписани у фискалну меморију су заштићени додатним склопом и не могу се мењати без њеног потпуног уништења! Трајање чувања података у фискалној меморији је веће од 5 година (типично 10 година)

БАФЕРНА МЕМОРИЈА

Она је намењена за уписивање, чување и успостављање кад је то потребно, свих програмираних параметара у каси:

- хедера за називом власника и футера са рекламним порукама;
- логограма;
- подешавања уређаја;
- података о пореским стопама;
- података о групама роба;
- података о подгрупама роба- одељењима;
- података о укупно 12000 артикала;
- података о касирима.

Размена података између баферне и оперативне меморије врши се помоћу одговарајућих функција у режиму **Програмирање**.

ЕЛЕКТРОНСКА КЊИЖИЦА

Електронска књижица чува у сажетом виду податке о свим продајама на дан. При хаваријском ресету, у њој сачувана информација, се користи да се успоставе сви подаци потребни за успешан завршетак дана, штампање и упис дневног извештаја у ФМ.

Електронска књижица се може читати командама са персоналног рачунара помоћу функције **Веза са РС** у режиму **Програмирање**.

Електронска књижица се поништава аутоматски после сваког дневног извештаја (са поништавањем).

Све операције касе ЕФК које обавезно морају да се заврше, заштићене су при нестанку напајања. После његовог успостављања, оне се завршавају пре него што се настави нормални рад касе.

3.6. ФИОКА

ЕФК управља фиоком за новац. Она се отвара после притиска на тастер <ЗБИР> у режиму Регистрација.

3.7. ИНТЕРФЕЈС

ЕФК има 4 серијска асинхрона интерфејса типа RS232 који су инсталирани на 4 TS6P4C прикључка са задње стране касе. Они се користе за прикључивање баркод скенера, електронске ваге, персоналног рачунара и банковног терминала. Присутство прва два уређаја мора да се пријави уписивањем у одговарајуће функције “**Подешавање параметара**” у менију **Програмирање**.

Прелажење у режим Самостални рад (OFF-LINE), рад у ON-LINE или фискални штампач (FPR) врши се одређеним тастерима без претходног напуштања режима Регистрација.

Читање и упис подешавања врши се помоћу одговарајуће функције из менија Програмирање (Веза са PC), помоћу персоналног рачунара.

4. ОСНОВНЕ ЕДИТОРСКЕ ФУНКЦИЈЕ

4.1. ЕДИТОР КОЛИЧИНА И СУМА

Пружа могућност за упис броја са највише 6 цифара пре и 3 цифре после децималне тачке. У ту сврху се могу користити тастери <0>,< 9>,< 00> и <.>. Унети број се појављује здесна улево на дисплеју. Едитор се користи у режиму **Регистрација** и делимично у режиму **Програмирање** (количине и цене артикала).

4.2. ЕДИТОР НУМЕРИЧКИХ НИЗОВА

Користи се за упис нумеричких података фиксираних дужине и структуре: бројеви (порески, за подгрупе итд.), датуми итд. Пре почетка едитовања цели низ се појављује на дисплеју (ако је дужи од 16 симбола, обезбеђено је померање кретањем курсора са једног до другог краја).

- Курсор (хоризонтална црта испод знакова на дисплеју) показује позицију на којој се може поново уписати одговарајући број.
- Помоћу тастера <0>...<9> број се поново уписује на тренутној позицији курсора и он се премешта на следећу позицију прескачући аутоматски забрањене (ненумеричке) позиције.
- Тастери <-%> и <+%> померају курсор за једну позицију улево или удесно прескачући аутоматски забрањене (ненумеричке) позиције.
- Тастер <ПОН> врши потпуно нулирање (поништавање) низа.

4.2. ЕДИТОР СИМБОЛИЧКИХ НИЗОВА

Едитор симболичких низова је сличан претходном према функцији, намени и начину управљања али се користи за унос симболских низова (називи, имена касира, поруке итд.) Користе се исти функционални тастери уз следећа појашњења и допуне:

- тастером <РЕЖ> се могу изабрати седеће табеле знакова: **ЋИРИЛИЦА** (велика слова), **ћирилица** (мала слова), **ЛАТИНИЦА** (велика слова), **латиница** (мала слова), и + (остали знакови). Испред едитованог низа на дисплеју, у заградама, појављује се врста коришћених симбола и тренутна позиција на којој је курсор.

- тастер <БР> брише 1 симбол лево испред курсора.
- тастер <ПОН> се користи за потпуно нулирање низа (забрањивање одговарајуће номенклатуре-артикла, подгрупе, групе, касира, купца итд...). Цели назив се пуни са "''''''''".
- тастери <00> и <.> уписују размак и тачку.
- тастери <0>...<9> уписују знакове изабране табеле. Сваки од ових тастера одговара словима на његовом десном делу. После првог притиска појављује се прво од три слова, после поновног притиска – друго, треће и опет прво слово. Ако се тастер не притиска током више од ¼ сек, курсор се премештава према следећој позицији десно. Технологија уноса слична је оној која се користи код мобилних телефона и биће приказана на следећем примеру:

За унос назива ВИНО:

- притискамо неколико пута тастер <РЕЖ> док се на левом делу дисплеја не појави (Ћ01), тј. ћирилица, велика слова, прва позиција.
- притискамо три пута тастер <7>. На првом месту појављује се слово В.
- притискамо једанпут тастер <4>; на другој позицији појављује се И.
- притискамо једанпут <6>; на трећој позицији појављује се Н.
- чекамо око ¼ сек док се курсор не премести десно и притискамо три пута тастер <6>; на четвртој позицији појављује се О.
- ако се , непосредно пре притиска на било који од тастера <0>...<9>, притисне <СМН>, изабрани симбол се уноси у низ (инсертује на положај курсора) а наредни симболи се премештају за по једну позицију удесно.

4.4. ПРЕТРАЖИВАЊЕ БАЗЕ АРТИКАЛА

Овом режиму се приступа из режима Регистрација, или из Програмирања артикала помоћу тастера <АРТ>. На дисплеју се појављује последњи артикал с којим сте већ радили.

- поновним притискивањем <АРТ> бира се наведени артикал на дисплеју;
- тастером <БР> поништавамо бирање артикла;
- тастерима <0>...<9> уноси се број траженог артикла. После сваког бирања на дисплеју се појављује артикал са тренутно изабраним бројем
- тастерима <1/5> и <2/6> прелази се на следећи или претходни артикл или исто поље следећег или претходног артикла.

ПРИМЕР: Програмирани су следећи артикли (у произвољном реду):

0001 КАПУТ- - - - -
 0012 РУКАВИЦЕ- - - -
 0011 БЛУЗА- - - - -
 0123 СУКЊА- - - - -
 0211 ПАНТАЛОНЕ- - -
 1208 ПАПУЧЕ- - - - -
 0721 ЦИПЕЛЕ- - - - -

Претраживање по броју

ТАСТЕР	АРТИКЛ НА ДИСПЛЕЈУ
< 1 >	0001 КАПУТ - - - - -
< 2 >	0012 РУКАВИЦЕ- - -
< 3 >	0123 СУКЊА- - - - -

5. ГЛАВНИ МЕНИ РАДНИХ РЕЖИМА

Главни мени чине следећи радни режими касе:

- сат (на дисплеју су приказани датум и време)
- регистрација
- извјештај без поништавања (нулирања)
- извјештај са поништавањем (нулирањем)
- програмирање
- Брза GPRS модем

После укључења и обављања потребних почетних тестирања каса се налази у приказу главног менија. Тастер <РЕЖ> је намењен за циклично бирање сваког од осталих радних режима при чему се његов назив појављује на дисплеју. Приступ сваком радном режиму врши се тастером <ЗБИР> после чега апарат тражи унос лозинке (касира, сервисера). Унета лозинка одређује приступ касира изабраном радном режиму или његовим појединим функцијама.

6. РЕЖИМ САТ

У овом режиму на дисплеју се приказују тренутни датум и време. Пре промене времена мора се урадити Дневни извештај. Подешавање датума и времена врши искључиво овлашћени сервисер.

Ако после укључења касе утврди разлика између тренутног датума и времена и оног из последњег уписа у ФМ у износу више од 7 дана, на дисплеју се појављује порука упозорења “Потврдите датум” и каса тражи (евентуалну корекцију) и потврђивање тренутног системског датума.

После промене датума и времена:

- тастером <ЗБИР> излази се из режима после уписа промена;
- тастером <МЗБ> излази се из режима без уписа промена.

Кад се приступа лозинком касира, текући датум и време могу се мењати само у интервалу +/- 1 сат у односу на тренутни и то само у марту и октобру. Промена у зимско се може урадити иза 01:00, један сат после последњег уписа у ФМ. Промена у летње се може урадити до 23 сата. То се ради уласком у мод **Програмирање**, па онада у подмени **Подешавање параметара**. Погледајте главу 7.9 флег Лет./Зим.

7. РЕЖИМ ПРОГРАМИРАЊЕ

Приступ овом режиму је дозвољен само касиру бр.1 са лозинком 1 (подразумева се да је он власник касе, администратор) ако је унет као такав, и сервисеру.

Режим нуди следеће опције, које се појављују на дисплеју и наизменично се бирају тастером <РЕЖ>:

- пореске стопе;
- групе роба;
- подгрупе-оделења;
- артикли;
- касири;
- иницијализација података;
- веза са РС;
- подешавање параметара (доступно само сервисеру);
- тестови (доступно само сервисеру).

За приступ потребној функцији притисне се тастер <ЗБИР>.

За излаз из сваке функције и враћање у мени **Програмирање** наизменично се притисне <СМН> и <БР>.

Излаз из менија **Програмирање** и враћање у Главни мени са <БР>.

7.1. ПРОГРАМИРАЊЕ ПОРЕСКИХ СТОПА

Морају се унети следећи описи за највише 9 поресих стопа

- пореска стопа у групи – од 00,00 до 99,99%.

Тастери едитора:

- ◆ <-%>, <+%> - померају курсор за једну позицију улево или удесно у границама поља;
- ◆ <ЗБИР> – прелаз на следеће поље-опис или прво поље следеће пореске стопе;
- ◆ <МЗБ>, <НП> – циклична промена поља напред/назад
- ◆ <1/5> – прелаз на исто поље следеће пореске стопе;
- ◆ <2/6> – прелаз на исто поље претходне пореске стопе;
- ◆ <БР> – брисање знакова у складу са објашњенима из т.4.2 и 4.3;
- ◆ <ПОН> – поништавање назива пореске стопе – на тај начин се забрањује евидентирање за њу и она се искључује из дневних извештаја и из извештаја фискалне меморије;

- ◆ наизменично <СМН> и <БР> – враћање у мени **Програмирање**;

Пример:

Пор.стопа	пор. %
А	0,00
Г	0,00
Д	20,00
Ђ	20,00
Е	20,00
Ж	*** **
И	*** **
Ј	*** **
К	*** **

Напомена: Нула у колони пор. % показује да је програмирани процент нула, **, ** да пореска стопа није дефинисана (забрањена је). Максимална вредност пореске стопе је 99,99 %. Пореске стопе се могу мењати само после штампања Дневног извештаја, а пре прављења првог рачуна. Може се унети максимално 30 промена пореских стопа, након чега се каса блокира за даљу продају.

НАПОМЕНЕ:

- Овој функцији приступ има једино овлашћени сервисер и касир број 1;

- Приступ функцији је могућ једино после урађеног Дневног извештаја са нулирањем. У противном на дисплеју се најављује порука **ДНЕВНИ ИЗВЕШТАЈ** и приступ се одбија.

- После изласка из ове функције, ако су вршене промене, каса захтева да се оне потврде: **МОЛИМ ПОТВРДИТЕ!** Тастером **<ЗБИР>** врши се упис у ФМ и нове пореске стопе ступају на снагу и штампају се. Притисаком на било који други тастер игноришу се извршене промене.

- При изради извештаја фискалне меморије за одређени временски период, ако се између унетих извештаја наиђе на упис о промени пореских стопа, каса почиње да штампа тренутне срачунате збирове и наставља са новом акумулацијом сума из следећих извештаја према новим пореским стопама.

- Каса дозвољава 30 промена пореских стопа. При покушају да се изврши више од 30 промена на дисплеју се приказује порука **НИЈЕ ДОЗВОЉЕНО!**

7.2. ПРОГРАМИРАЊЕ ГРУПА РОБА

- назив – највише 18 (препоручује се до 12) карактера ; фабричко подешавање назива основне групе је - ГРУПА 0.

- предвиђени профит од промета у групи (у %) – увек 00.00% за основну групу.

Напомена: Ако каса ради у ресторанском режиму , за назив група треба узети називе саставних јединица ресторана нпр. БАР, КУХИЊА, БИФЕ...

Тастери едитора:

- ♦ **<-%>**, **<+%>** - померају курсор за једну позицију у лево или у десно у границама поља;
- ♦ **<ЗБИР>** – прелаз на следеће поље-опис или прво поље следеће групе;
- ♦ **<МЗБ>**, **<НП>** – циклична промена поља напред/назад;
- ♦ **<1/5>** – прелаз на исто поље следеће групе;
- ♦ **<2/6>** – прелаз на исто поље претходне групе;
- ♦ **<БР>** – брисање знакова у складу са објашњењима из т.4.2 и 4.3;
- ♦ **<ПОН>** – поништавање назива групе и на тај начин забрањивање њене употребе;
- ♦ Наизменично **<СМН>** и **<БР>** – враћање у мени Програмирање;
- ♦ **<КАЛК>** – штампање података о свим групама.

Група	%Профита
ГРУПА 1	0.00
.....	... 0.00
	...

7.3. ПРОГРАМИРАЊЕ ПОДГРУПА РОБА-ОДЕЛЕЊА

За назив подгрупе треба узети назив водећег артикла, чија је продаја могућа притиском тастера подгрупе. Уносе се следећи описи за највише 8 подгрупа:

- назив – обично име водећег артикла; највише 18 (препоручује се до 12) симбола; фабричко подешавање назива прве подгрупе је: Подгрупа 1;

- припадање пореској стопи – број од 0 до 3 (група не сме да буде поништена);
- припадање групи – број од 0 до 12 (група не сме да буде поништена);
- цена водећег артикла; она може да буде промењена у режиму Регистрација;

Тастери едитора:

- ◆ <-%>, <+%> - померају курсор за једну позицију у лиево или у десно у границама поља;
- ◆ <ЗБИР> – прелаз на следеће поље-опис или прво поље следеће подгрупе;
- ◆ <МЗБ>, <НП> – циклична промена поља напред/назад;
- ◆ <1/5> – прелаз на исто поље следеће подгрупе;
- ◆ <2/6> – прелаз на исто поље претходне подгрупе;
- ◆ <БР> – брисање знакова у складу са објашњењима из т.4.2 и 4.3;
- ◆ <ПОН> – поништава назив подгрупе и на тај начи забрањује њено коришћење;
- ◆ наизменично <СМН> и <БР> – – враћање у мени Програмирање;
- ◆ <КАЛК> – штампање података о свим подгрупама.

Подгрупа	

КАФА	Гр01
Цена *А	18.00

Назив водећег артикла (подгрупе) , група 1
Пореска стопа А, цена 18,00

7.4. ПРОГРАМИРАЊЕ АРТИКАЛА

Фабрички је испрограмиран први артикл. То је ТЕСТ артикл који се не може поништити али му се може променити назив, као и сви остали параметри. За сваки артикал се могу унети следећи параметри:

- назив – највише 36 симбола, у назив се уноси и јединица мере;
- цена (која се подразумева) – може да се промени или поново упише.
Опсег од 0,00 до 9999999,99;
- расположиве количине (лагер) од 0,000 до 999999,999;

Напомена: после уноса количине, касир мора притиснути тастер:

- <+%> - тада се унета количина додаје на тренутно стање (набавка)
- <-%> - тада се унета количина одузима од тренутног стања (отпис)
- <ЗБИР> - унета количина се меморише и замењује текућу количину (лагер)
- баркод од 13 знакова. Ако је на касу прикључен баркод скенер, баркод се може унети помоћу скенера. Ако баркод неког артикла садржи само првих 7 бројева, а остале су нуле, у режиму Регистрација други део прочитаног баркода се очитава као маса робе (5 бројева – у грамима). Бар код има десно поравнање. Када је прочитан нови баркод, ЕФК врши брзо претраживање у бази артикала. Ако је пронађен идентичан баркод, каса учитава податке о пронађеном артиклу; ако не - од касира се захтева да потврди промену бар кода на тренутно селектованом артиклу.
- пореска стопа (0...8) - не сме да буде поништена. Поље се може мењати само ако је претходно уређен Дневни извештај по артиклима са нулирањем евидентираних количина и сума;
 - група (0...12) – не сме да буде поништена;
 - подгрупа (1...8) – не сме да буде поништена.

Тастери едитора:

- ◆ <-%>, <+%> - померају курсор за једну позицију у лево или у десно у границама поља;
- ◆ <ЗБИР> – прелаз на следеће поље-опис или прво поље следећег артикла;
- ◆ <МЗБ>, <НП> – циклична промена поља напред/назад;
- ◆ наизменично <СМН> и <БР> – враћање у мени Програмирање;
- ◆ <КАЛК> – штампање тренутног артикла;
- ◆ <1/5> – прелаз на исто поље следећег артикла по броју;
- ◆ <2/6> – прелаз на исто поље претходног артикла по броју;
- ◆ <БР> – брисање знакова у складу са објашњењима из т.4.2 и 4.3;
- ◆ <ПОН> – поништава назив артикла и на тај начин забрањује његово коришћење;
- ◆ <АРТ> – тражење артикла по броју или називу – види т.4.4;
- ◆ наизменично <СМН> и <КАЛК> – штампање од тренутног артикла до краја (артикул бр.12000). Штампају се само програмирани артикли. Штампање се може зауставити притиском на тастер <БР> при чему се он мора задржати током неколико секунди. Ако за време штампања дође до нестанка папира, штампање се може зауставити тастером <ПОН> и после стављања нових катура, може се наставити помоћу тастера <ЗБИР>.

Број артикла Подгр. 1, Група 0, пореска стопа Е
 Назив артикла
 Цена
 Расположиве количине
 Бар код

0001	пГ1	ГР0	ПЕ
СВЕТЛО ПИВО			
ДИНАРА			120
Лагер:			0.000
Бар код 00000000000000			

Напомена: Промена имена и пореске стопе артикла може се извршити после штампања Дневног извештаја, у дозвољеном периоду (од штампања извештаја до прве продаје). Цена се може увек променити. Подаци о артиклима се могу читати и уписивати преко серијског порта, помоћу програма за параметаризацију касе, у менију Програмирање, подмени Веза са РС. Такође се могу и отштампати.

7.5. ПРОГРАМИРАЊЕ КАСИРА

Уносе се следећи описи за највише 25 касира:

- име – највише 12 симбола; фабричко подешавање првог касира – КАСИР БР.1;
- лозинка (број са 6 цифара).

Тастери едитора:

- ◆ <-%>, <+%> - померају курсор за једну позицију у лево или у десно у границама поља;
- ◆ <ЗБИР> – прелаз на следеће поље-опис или прво поље следећег касира;
- ◆ <МЗБ>, <НП> – циклична промена поља напред/назад;
- ◆ <1/5> – прелаз на исто поље следећег касира;
- ◆ <2/6> – прелаз на исто поље претходног касира;
- ◆ <БР> – поништавање знакова у складу са објашњењима из т.4.2 и 4.3;
- ◆ <ПОН> – поништава име касира и на тај начин му забрањује да ради са касом;
- ◆ наизменично <СМН> и <БР> – враћање у мени Програмирање;

♦ <КАЛК> – штампање података о свим касирима.

БРОЈ	КАСИР
1	КАСИР 1
2
	. . .

Напомена: Све обављене промене за сва подешавања касе уписују се аутоматски у бафер меморију при изласку из менија Програмирање. У складу са тим не препоручује се искључивати касу пре повратка у главни мени. Ако су уношене промене пореских стопа, каса захтева потврђивање промена и врши одговарајући упис у фискалну меморију.

7.6 ИНИЦИЈАЛИЗАЦИЈА

Копирају се подаци из енергонезависне бафер меморије у оперативну меморију касе. Ово се врши аутоматски после хаваријског нулирања меморије.

7.7. ВЕЗА СА РС РАЧУНАРОМ (Веза са РС)

Функција се користи за програмирање и читање параметара са персоналног рачунара. На дисплеју се појављује порука **МОЛИМ САЧЕКАЈТЕ**. Рачунар води дијалог, а каса прима и изводи команде. Излаз из режима је после добијања одговарајуће команде са РС или услед искључења касе .

7.8. ПОДЕШАВАЊЕ ПАРАМЕТАРА

Уносе се следећи општи параметри потребни за рад касе:

♦ **"1(Ћ01)""""""""""** Очекује се унос првог реда заглавља. Ако је ред пун, може да се куца по старом тексту. Када се куца знак # на првом месту у реду указује на дупло штампање следећих 9 знакова у реду; осталих 8 знакова се игноришу. За писање рекламних порука користе се 5., 6.7. и 8. ред. На првом месту треба унети знак & на почетку сваког реда, чиме се омогућава штампање рекламне поруке у рекламном блоку рачуна.

♦ **Продавница (0/1)** - Изабрати режим рада. Унети: 0 за ресторански режим или 1 за режим продавнице.

♦ **Лагер (0/1).** - Указује на то да ли ће се пратити лагер артикала. Ако се унесе 1 каса води рачуна о лагеру и када се дође до количине артикла 0, каса забрањује даљу продају. Ако се унесе 0 каса приликом продаје неће пратити лагер.

♦ **Зим. / Лет. (0/1)** – Промена зимског у летње рачунање времена и обрнуто(+1h). 1 у 0 – промена летњег у зимско, 0 у 1- промена зимског у летње. Потребно је подесити овај флег на одговарајућу вредност. Погледајте режим САТ .

♦ **Фонт (0/1)** Бира нижа (0) или виша (1) слова за штампање.

♦ **Лого (0/1)** Искључује (0) или укључује (1) штампање фабричког лога.

♦ **Ваге (0...3)** 0 - на касу није укључена вага; 1...3 – на касу је укључена вага (предвиђено прикључење 3 врсте вага).

♦ **Баркод (0...3)** 0 – на касу није прикључен баркод скенер; 1...3 – на касу је прикључен баркод скенер (предвиђено за 3 врста скенера)

♦ **Лоз.Сервис 222222** Лозинка за приступ режиму Програмирање; фабрично подешавање: 222222

♦ **Лоз.Извештаји 333333** Лозинка за приступ режиму Извештаји. Фабрично подешавање: 333333

Сваки параметар се потврђује притиском тастера <**ЗБИР**>. Из режима се излази помоћу тастера <**СМН**> и <**БР**>. После уноса последњег параметра штампа се службени исечак због провере унетих промена.

=====
Назив фирме
Адреса фирме
Назив објекта
Адреса објекта
ПИБ: 123456789
ИБФМ: ЕИ123450

Уведено у експл.
01.02.2007-13:14
=====

8. РЕЖИМ РЕГИСТРАЦИЈА

Из главног менија бира се режим **Регистрација** и уноси се лозинка касира. Ако је лозинка краћа од 6 бројева, потврђује се помоћу тастера <**ЗБИР**>. На дисплеју се приказује:

ПОЧЕТАК 0.00

ЕФК је спремна за евидентирање продаје.

Напомена: Фабрично подешавање лозинке касира 1 јесте <1>. Сваки фискални документ, рачун (исечак) или извештај штампа се на две траке, траци исечка и контролној траци на Српском језику. Сви одштампани фискални документи су читљиви и након 5 година чувања. Бројачи исечака и фискалних извештаја, као и ресета, бројача евидентираних артикала, промена пореских стопа, се не могу брисати. Постављају се на нулу аутоматски у поступку фискализације. Нумерација броја рачуна је аутоматска. У овај мод рада се може ући тек по извршеној фискализацији.

Продаја

Продаја преко ЕФК може се вршити позивањем програмираних артикала. и/или водећих артикала подгрупа (уколико се жели такав рад).

Обављени промети се могу распоредити у 13 група, 8 подгрупа роба и 9 пореских стопа. Бирање конкретне технологије рада зависи од организације трговинског објекта.

➤ за мање објекте који имају мањи асортиман робе најбоље је груписање артикала у 8 подгрупа;

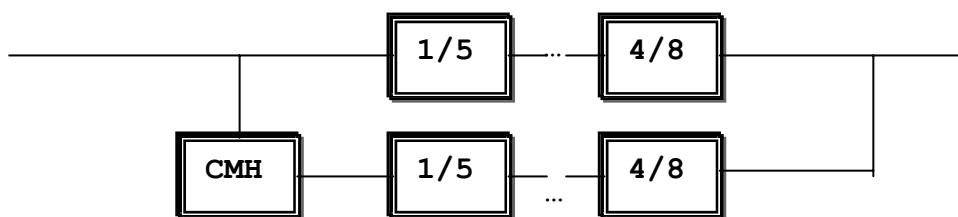
➤ за објекте каји имају велики асортиман робе најбоље би било организовати продају по артиклима. Значајну помоћ за убрзану продају артикала представља могућност прикључивања баркод скенера као и претраживање по називу;

➤ ако број артикала превазилази капацитет касе, препоручује се рад у режиму on-line у коме каса шаље централном компјутеру снимљен баркод, а добија опис (назив), цену и врсту пореске стопе;

➤ могуће су различите мешовите варијанте по личном захтеву власника касе.

8.1. ПРОДАЈА ВОДЕЋЕГ АРТИКЛА ПОДГРУПЕ

Врши се притиском једног од тастера <1/5> ...<4/8> за регистрацију продаје водећег артикла подгрупа 1...4, или наизменичним притиском <СМН>+<1/5>...<4/8> за регистрацију продаје водећег артикла подгрупа 5...8.

Унос се врши само ако је водећи артикл програмиран; у супротном случају на дисплеју се приказује одговарајућа порука: **НИЈЕ ПРОГРАМИРАН** или **УНЕСИТЕ ЦЕНУ** и регистрација се не врши.

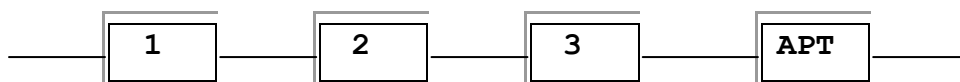
Штампа се рачун следећег облика:

	Назив фирме Адреса фирме Назив објекта Адреса објекта	
	ПИБ : 123456789026 ИБФМ: Е1000030	Порески идентификациони број Идентиф. број фискалног модула
	----- Статистички број Број телефона	Рекламни блок
	01 КАСИР 1 -----	Име касира
Тастер <1/5>	супериор 12,00 А	Назив водећег артикла подгрупе 1
<СМН><3/7>	КАФА 26,00 Д	Цена и ознака пореске стопе Назив водећег артикла подгрупе 7 Цена и ознака пореске стопе
Тастер <ЗБИР>	СА: 20,00% СД: 10,00% ПА: 2,00 ПД: 2,36 ПТ: 4,36 ЕА: 12,00 ЕД: 26,00 ЕТ: 38,00 ----- ЗА УПЛАТУ: 38,00 ГОТОВИНА: 38,00 УПЛАЋЕНО: 38,00 ПОВРАЋАЈ: 0,00 28.08.08 — 13:21 БИ: 47	Пореска спопа "А" Пореска стопа "Д" Износ пореза по пореској стопи "А" Укупан износ пореза Евидентирани промет по пор.стопа"А" Укупно евидентирани промет Укупно евидентирани промет Уплаћени износ готовином Укупно уплаћено Износ повраћаја Датум и време сачињавања фиск.исечка Редни број фиск.исечка и фиск.лого
	

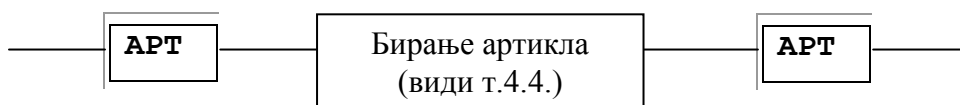
8.2. ПРОДАЈА ПО АРТИКЛИМА

Бира се редни број артикла и притисне се <АРТ>. Регистрација у овом режиму је дозвољена ако артикал није забрањен и има програмирану цену. У супротном, на дисплеју се приказује одговарајућа порука: **НИЈЕ ПРОГРАМИРАН** или **УНЕСИТЕ ЦЕНУ** и регистрација се не врши.

Пример:

Ако се поново притисне тастер <АРТ> а није претходно уведен број артикла, он може да буде потражен према броју или азбуци у складу са инструкцијама из т.4.3.

Штампа се рачун следећег облика:

	<div>=====</div> <div>Назив фирме</div> <div>Адреса фирме</div> <div>Назив објекта</div> <div>Адреса објекта</div> <div>ПИБ : 123456789026</div> <div>ИБФМ: EI000030</div> <div>-----</div> <div>Статистички број</div> <div>Број телефона</div> <div>01 КАСИР 1</div> <div>-----</div> <div>Тастер <1>,<2>,<3>,<АРТ></div> <div>Хлеб Сава 500</div> <div>20,00 А</div> <div>-----</div> <div>Тастер <ЗБИР></div> <div>СА: 0,00%</div> <div>ПА: 0,00</div> <div>ПТ: 0,00</div> <div>ЕА: 20,00</div> <div>ЕТ: 20,00</div> <div>-----</div> <div>ЗА УПЛАТУ:</div> <div>20,00</div> <div>ГОТОВИНА:</div> <div>20,00</div> <div>УПЛАЋЕНО:</div> <div>20,00</div> <div>ПОВРАЋАЈ:</div> <div>0,00</div> <div>28.08.08 – 13:25</div> <div>БИ: 52</div> <div>-----</div>	<div>Порески идентификациони број</div> <div>Идентиф. број фискалног модула</div> <div>Рекламни блок</div> <div>Име касира</div> <div>Назив производа</div> <div>Цена и ознака пореске стопе</div> <div>Пореска спопа “А”</div> <div>Износ пореза по пореској стопи “А”</div> <div>Укупан износ пореза</div> <div>Евидентирани промет по пор.стопи ”А”</div> <div>Укупно евидентирани промет</div> <div>Укупно евидентирани промет</div> <div>Уплаћени износ готовином</div> <div>Укупно уплаћено</div> <div>Износ повраћаја</div> <div>Датум и време сачињавања фиск.исечка</div> <div>Редни број фиск.исечка и фиск.лого</div>
--	--	--

8.3. ПРОДАЈА ПО АРТИКЛИМА ПОМОЋУ БАРКОД СКЕНЕРА

После читавања баркода артикла баркод скенером, продаја се евидентира, ако је претходно програмиран баркод артикла.

Ако су за време програмирања последњих 6 цифара баркода остављене као нуле цифре од 9-те до 13-те позиције прочитаног баркода се сматрају масом робе у грамама (0.000-99.999).

Ако скенер не може да прочита баркод он се може унети са тастатуре касе, на следећи начин:

- притисну се наизменично <СМН> и <АРТ>. На дисплеју се појављује “бр00000000000000”. Уноси се баркод. Цифре се уносе с лева на десно. За ЕАН13 оставити почетну 0. Ако се погрешно, могу се користити инструкције из т.4.2. После уноса притисне се <ЗБИР>.

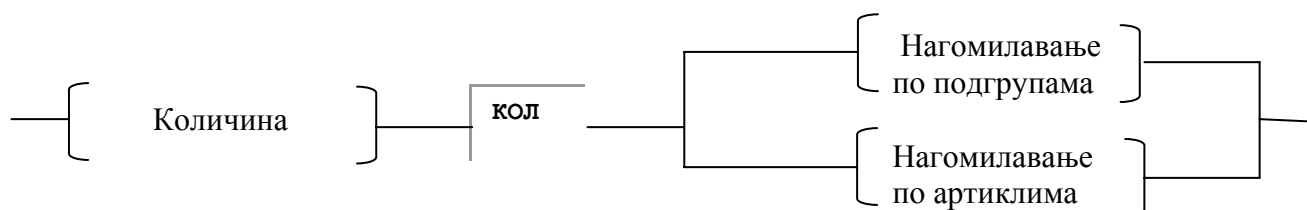
- ако се после <СМН> и <АРТ> поново притисне <АРТ>, цифре се уносе с десна на лево.

8.4. УНОС КОЛИЧИНЕ ИЛИ МАСЕ СА ЕЛЕКТРОНСКИХ ВАГА

Уноси се количина и обележава се тастером <КОЛ>. Ово се може поновити више пута при чему се унете количине множе једна са другом. Дозвољене су количине у форматима: N,NNN; NN,NN; NNN,N и NNNNN.

- ако се тастер <КОЛ> притисне без претходног уноса количине, каса узима количину са електронске ваге ако је прикључена. Кад електронске ваге нема или нема комуникације са њом, кроз 3-4 сек на дисплеју се приказује порука за грешку: **НЕМА КОЛИЧИНЕ**.

- после уноса количине продаја се наставља на један од горе наведених (према т.8.1-8.3) начина.

Пример:

<.><2><5><КОЛ><1/5>	Назив фирме Адреса фирме Назив објекта Адреса објекта ПИБ : 123456789 ИБФМ: E100003 ----- Статистички број Број телефона 01 КАСИР 1 -----	Порески идентификациони број Идентиф. број фискалног модула Рекламни блок
	Суво грожд/кг 0,250 x 32,00 8,00 A	Име касира Назив производа
Тастер <ЗБИР>	СД: 20,00% ПА: 1,33 ПТ: 1,33 ЕА: 8,00 ЕТ: 8,00 ----- ЗА УПЛАТУ: 8,00 ГОТОВИНА: 8,00 УПЛАЋЕНО: 8,00 ПОВРАЋАЈ: 0,00 28.08.08 — 13:50 БИ: 53	Цена и ознака пореске стопе Пореска спопа "А" Износ пореза по пореској стопи "А" Укупан износ пореза Евидентирани промет попор.стопи А Укупно евидентирани промет Уплаћени износ готовином Укупно уплаћено Износ повраћаја Датум и време сачињавања фиск.исечка Редни број фиск.исечка и фиск.лого
	

8.5. ПОНИШТАВАЊЕ (СТОРНИРАЊЕ) ПОГРЕШНЕ ПРОДАЈЕ

- последњи унос (евидентирање продаје) може да се поништи (сторнира) пре завршетка рачуна притиском тастера <ПОН>. При поновном притиску <ПОН> поништава се претходни продати артикл. Ово се може наставити до поништења свих ставки рачуна. При следећем притиску на тастер <ПОН> на дисплеју се приказује порука за грешку **НЕМА ПРОДАЈЕ**.

- ако желите дубинско сторнирање, односно ако желите да поништите нпр. трећу ставку без брисања четврте и пете, притисните неизменично <СМН> и <ПОН>. На дисплеју се приказује порука **СТОРНО РЕДА**. Затим откуцајте шифру треће ставке и тастер <АРТ>.

Пример рачуна:

	<div> <div>Назив фирме</div> <div>Адреса фирме</div> <div>Назив објекта</div> <div>Адреса објекта</div> <div>ПИБ : 123456789026</div> <div>ИБФМ: EI000030</div> </div>	<div>Порески идентификациони број</div> <div>Идентиф. број фискалног модула</div>
	<div>Статистички број</div> <div>Број телефона</div> <div>01 КАСИР 1</div>	<div>Рекламни блок</div> <div>Име касира</div>
<1><2><3><АРТ>	Хлеб Сава 500	Назив производа
< 1>< 2><АРТ>	Млеко Суб.3.2.	Цена и ознака пореске стопе
<4><0><0><АРТ>	Ц-кафа 100г	
<ПОН>	СТОРНО	Сторнирање последње продаје
	Ц-кафа 100г	
	1 x -25,00	
	-25,00E	
<СМН><ПОН>	СТОРНО	Сторнирање прве ставке рачуна
<1><2><3><АРТ>	Хлеб Сава 500	
	1 x - 20,00	
	-20,00 A	
Тастер <ЗБИР>	СА: 0,00%	Пореска спопа "А"
	ПА: 0,00	Износ пореза по пореској стопи "А"
	ПТ: 0,00	Укупан износ пореза
	ЕА: 32,00	Евидентирани промет по пор.стопи А
	ЕТ: 32,00	Укупно евидентирани промет
	ЗА УПЛАТУ:	
	32,00	Укупно евидентирани промет
	ГОТОВИНА:	
	32,00	Уплаћени износ готовином
	УПЛАЋЕНО:	
	32,00	Укупно уплаћено
	ПОВРАЋАЈ:	
	0,00	Износ повраћаја
	28.08.08 – 13:53	Датум и време сачињавања
	БИ: 59	фиск.исечка
		Редни број фиск.исечка и фиск.лого

8.6. ИСПИС МЕЋУЗБИРА

Тастером <МЗБ> на дисплеју се појављује натпис **МЗБ** и тренутни међузбир рачуна

8.7. ЗАВРШЕТАК РАЧУНА И ВРСТЕ ПЛАЋАЊА

- за плаћање у готовини притисне се тастер <ЗБИР>.
- за плаћање чеком, картицом или POS терминалом, притисне се тастер <НП>. На дисплеју се приказује натпис:

1 чек 2 карт. 9 pos

Касир треба да унесе потребну врсту плаћања тастерима <1> ,<2> или <9> при чему је 1- плаћање чеком, 2 – плаћање картицом, 9- плаћање преко POS терминала. Уколико притиснемо тастер 9, каса улази у режим комуникације са POS терминалом, а на дисплеју се приказује порука:

МОЛИМ САЧЕКАЈТЕ

Уколико дође до грешке, комуникација се може прекинути тастером <БР>. Уколико је комуникација успешно извршена, штампа се исечак о обављеној трансакцији.

- Ако се пре притиска тастера <ЗБИР> или <НП>+<1>,<2> унесе сума:
 - ако је сума мања од укупног износа рачуна, врши се делимично плаћање. На дисплеју се приказује натпис **ОСТ.** и остатак суме која се мора доплатити.
 - ако је сума већа од укупног износа рачуна, приказује се натпис **ПОВР.** и сума коју треба вратити купцу. Ово важи само за плаћање у готовини.

Пример плаћања у готовини:

	Назив фирме Адреса фирме Назив објекта Адреса објекта ПИБ : 123456789026 ИБФМ: Е1000030	Порески идентификациони број Идентиф. број фискалног модула
	Статистички број Број телефона 01 КАСИР 1	Рекламни блок Име касира
< 1>< 2><АРТ>	Млеко Суб.3.2. 32,00 А	Назив производа Цена и ознака пореске стопе
Тастер <ЗБИР>	СА: 0,00% ПА: 0,00 ПТ: 0,00 ЕА: 32,00 ЕТ: 32,00	Пореска спопа "А" Износ пореза по пореској стопи "А" Укупан износ пореза Евидентирани промет по пор.стопи "А" Укупно евидентирани промет
	ЗА УПЛАТУ: 32,00 ГОТОВИНА: 32,00 УПЛАЋЕНО: 32,00 ПОВРАЋАЈ: 0,00	Укупно евидентирани промет Уплаћени износ готовином Укупно уплаћено Износ повраћаја
	28.08.08 – 13:50 БИ: 53	Датум и време сачињавања фиск.исечка
	Редни број фиск.исечка и фиск.лого

Пример плаћања другом врстом плаћања:

	<div>=====</div> <div>Назив фирме</div> <div>Адреса фирме</div> <div>Назив објекта</div> <div>Адреса објекта</div> <div>ПИБ : 123456789026</div> <div>ИБФМ: EI000030</div> <div>-----</div> <div>Статистички број</div> <div>Број телефона</div> <div>01 КАСИР 1</div> <div>-----</div> <div>< 1>< 2>< АРТ></div> <div>Млеко Суб.3.2.</div> <div>32,00 А</div> <div>-----</div> <div>Тастер <НП><1></div> <div>СА: 0,00%</div> <div>ПА: 0,00</div> <div>ПТ: 0,00</div> <div>ЕА: 32,00</div> <div>ЕТ: 32,00</div> <div>-----</div> <div>ЗА УПЛАТУ:</div> <div>32,00</div> <div>ЧЕК:</div> <div>32,00</div> <div>УПЛАЋЕНО:</div> <div>32,00</div> <div>ПОВРАЋАЈ:</div> <div>0,00</div> <div>28.08.08 – 13:50</div> <div></div> <div>БИ: 53</div> <div>.....</div>	<div>Порески идентификациони број</div> <div>Идентиф. број фискалног модула</div> <div>Рекламни блок</div> <div>Име касира</div> <div>Назив производа</div> <div>Цена и ознака пореске стопе</div> <div>Пореска спопа “А”</div> <div>Износ пореза по пореској стопи “А”</div> <div>Укупан износ пореза</div> <div>Евидентирани промет по пор.стопи”А”</div> <div>Укупно евидентирани промет</div> <div>Уплаћени износ чеком</div> <div>Укупно уплаћено</div> <div>Износ повраћаја</div> <div>Датум и време сачињавања фиск.исечка</div> <div>Редни број фиск.исечка и фиск.лого</div>
--	--	---

8.8. РАД У РЕСТОРАНСКОМ РЕЖИМУ

Максималан број артикала у овом режиму је 12000 уколико не желимо продају преко баркод читача. У супротном број артикала је ограничен на 8000.

Рад у ресторанском режиму је предвиђен за истовремено послуживање ограниченог броја гостију у хотелима, ресторанима и сличним објектима. У том случају каса има могућност да се истовремено отвори већи број рачуна. За рад у таквим објектима је предвиђено и издавање исечка за сваку групу (бар, кухиња итд.) после штампања рачуна за госта.

Сваком рачуну се приступа избором броја стола и госта. Максималан број столова је 60, са по 4 госта за сваким столом, тј. укупно 240 отворених рачуна. Допуштено је и уношење на рачун 00-0 не расторанских наруџбина, као у обичној продавници, након притиска тастера ЗБИР.

После уласка у режим **РЕГИСТРАЦИЈА** каса тражи уношење лозинке касира. После уношења лозинке на дисплеју се појави натпис: **СТО бр. 00-0**. Тастерима <СМН>+<БР> можемо се вратити на главни мени.

По уношењу броја стола и госта, може да се притисне један од следећих тастера:

[РЕЖ] – за уношење нове поруџбине по рачуну

[МЗБ] – за индикацију и штампање међу-збира по рачуну

[ЗБИР] – за затварање рачуна

[НП] – за штампање комплетног рачуна (фактуре).

После било које од ових функција, каса тражи поновни унос лозинке за даљи рад.

8.8.1 . РЕГИСТРАЦИЈА НОВИХ ПОРУЏБИНА

После укуцавања броја стола и госта, притиском на тастер <РЕЖ> каса улази у режим регистрације нових поруџбина за текући рачун. Регистрација се врши на сличан начин као у режиму продавнице, а на исечку госта се исписује:

- број стола
- број поруџбина (од 1 до 255)
- збирна сума по претходним поруџбинама.

Дирка [ПОН] поништава последњу поруџбину, а [СМН] са [ПОН], дубинско сторнирање више претходних поруџбина.

Поруџбина се евидентира притиском на [ЗБИР], а штампа се:

- исечак за госта (на исечку је одштампана порука "ОВО НИЈЕ РАЧУН"
- званичан исечак за све групе (кухиња, бар, итд) за које има поруџбине. Пре штампања сваког од њих, каса исписује име групе на дисплеју, а штампање се потврђује тастером [ЗБИР]. Тастером [БР] одбијамо штампање исечка.

<0><4><2><РЕЖ>	=====		
	Назив фирме		
	Адреса фирме		
	Назив објекта		
<1><2><АРТ>	Адреса објекта		
	ОВО НИЈЕ РАЧУН		

	Статистички број		Рекламни блок
Тастер <ЗБИР>	Број телефона		
	01 КАСИР 1		Име касира

	СТО БР.	04-2	
	ПОРУЏ.БР.	2	
	ПР.САЛДО	25,00	
	КАФА		Назив производа
		2,00 Е	Цена и ознака пореске стопе
	НО.САЛДО	27,00	
	28.08.08 – 13:50		Датум и време сачињавања исечка
	ОВО НИЈЕ РАЧУН		
		
Тастер <ЗБИР>	=====		
	ОВО НИЈЕ РАЧУН		
	Б А Р		
	01 КАСИР 1		Име касира
	РАЧУН БР.		
	04-2		

	КАФА		Назив производа
		2,00 Е	Цена и ознака пореске стопе
	СУМА	27,00	
	28.08.08 – 13:50		Датум и време сачињавања исечка
	ОВО НИЈЕ РАЧУН		
		

8.8.2. ШТАМПАЊЕ МЕЋУЗБИРА ОТВОРЕНОГ РАЧУНА

Након укуцавања броја стола и госта, може се притиснути тастер <МЗБ>, након чега се на дисплеју приказује сума свих претходних поруџбина.

Тастером <ЗБИР> ова информација се штампа на исечку.

Тастером <БР>, излази се без штампања.

	<div>=====</div> <div>Назив фирме</div> <div>Адреса фирме</div> <div>Назив објекта</div> <div>Адреса објекта</div> <div>ОВО НИЈЕ РАЧУН</div> <div>-----</div> <div>Статистички број</div> <div>Број телефона</div> <div>01 КАСИР 1</div> <div>-----</div> <div>М Е Ћ У З Б И Р</div> <div>СТО БР. 04-2</div> <div>КАФА 2,00 Е</div> <div>ЛИМУНАДА 1,50 Е</div> <div>- - - -</div> <div>ЗА УПЛАТУ: 3,50</div> <div>-----</div> <div>28.08.08 – 13:50</div> <div>ОВО НИЈЕ РАЧУН</div> <div>.....</div>	
		Рекламни блок
		Име касира
<0><4><2><МЗБ>		Назив производа
		Цена и ознака пореске стопе
Тастер <ЗБИР>		

8.8.3. ЗАТВАРАЊЕ И ШТАМПАЊЕ КОНАЧНОГ РАЧУНА

Након укуцавања броја стола и госта, притиском на тастер <ЗБИР> затвара се рачун. Након овога могуће је евидентирати суму коју је дао гост, као и начин плаћања (т.8.7).

	Назив фирме Адреса фирме Назив објекта Адреса објекта ПИБ: 123456789 ИБФМ: EI000030			Порески идентификациони број Идентиф. број фискалног модула

	Статистички број Број телефона 01 КАСИР 1			Рекламни блок
	З А Т В О Р Е Н			Име касира
	СТО БР. 04-2			

	КАФА 2,00 Е			Назив производа Цена и ознака пореске стопе
	ЛИМУНАДА 1,50 Е			

	СЕ: 20,00%			Пореска спопа “Е”
Тастер <ЗБИР>	ПЕ: 0,58			Износ пореза по пореској стопи “Е”
	ПТ: 0,58			Укупан износ пореза
	ЕЕ: 3,50			Евидентирани промет по пор.стопе”Е”
	ЕТ: 3,50			Укупно евидентирани промет

	ЗА УПЛАТУ 3,50			Укупно евидентирани промет
	ГОТОВИНА: 3,50			Уплаћени износ готовином
	УПЛАЋЕНО: 3,50			Укупно уплаћено
	ПОВРАЋАЈ: 0,00			Износ повраћаја
	28.08.08 – 13:50			Датум и време сачињавања фиск.исечка
БИ: 53			Редни број фиск.исечка и фиск.лого	

8.8.4. ЗАТВАРАЊЕ РАЧУНА И ШТАМПАЊЕ ФАКТУРЕ У РЕСТОРАНСКОМ РЕЖИМУ

Након укуцавања броја стола и госта, притиском на тастер <НП>, могуће је издати фактуру. Унос података госта је као у ставки 8.10. Након уноса података рачун се аутоматски затвара.

8.9. ОБУСТАВЉАЊЕ ПОТРОШАЧКОГ РАЧУНА ЗБОГ ПРЕПУЊИВАЊА

Рачун може да буде обустављен пре евидентирања одређене продаје ако се појави препуњавање (прекорачење границе од 999999999.99) за неке од следећих сума:

- укупна сума у рачуну (или ако су достигнута максимална 100 уноса за један потрошачки рачун) – појављује се натпис **ПУН РАЧУН!**

- укупна сума по некој пореској стопи – натпис **ДНЕВНИ ИЗВЕШТАЈ !**

- укупна сума у групи – натпис **ИЗВЕШТАЈ ГРУПА!**

- укупна сума у подгрупи – натпис **ИЗВЕШТАЈ ПОДГР!**

- укупна сума у артиклима – натпис **ИЗВЕШТАЈ ПО АРТ!**

- сума у приходу касира – натпис **ИЗВЕШТАЈ КАСИРА!**

Ако се слична ситуација појави, рачун мора да се заврши до тренутне продаје и да се одштампа приказани извештај с нулирањем после чега каса може да настави да ради у режиму **Регистрација**.

Уколико је дошло до препуњавања рачуна по свим горе наведеним ставкама потребно је урадити све наведене извештаје из режима **Извештаји са поништавањем**.

8.10. ПРОШИРЕНИ ИСЕЧАК – ФАКТУРА

- на почетку новог исечка, пре евидентирања прве продаје притисните наизменично <СМН> и <НП>.
- на дисплеју се појављује натпис ПИБ:000000000. Морате да унесете порески број потрошача коме ћете издавати фактуру и притисните <ЗБИР>. Можете да одбијете наизменичним притиском <СМН> и <БР>.
- на дисплеју се појављује 1(Т01)'''''. Морате да унесете назив потрошача. Рад са едитором за унос симбола је описан у т.4.3. Назив потрошача може да садржи до 8 редова по 18 знакова. Кад завршавате сваки ред, притиснете <ЗБИР>. Ако се ред остави непопуњен, каса сматра да је то завршетак уноса.
- евидентирање продаје и затварање рачуна врши се као и обично.

8.11. СЛУЖБЕНИ УНОС ИЛИ ИЗВОД НОВЦА

Пре почетка новог рачуна, унесите износ и притисните тастер:

- <+> за службени унос новца
- <-> за службени извод новца
- каса задаје питање о врсти плаћања, по којој суми да унесе или изведе унуту суму:

ПЛАЋ.(ЗБИР, 1,2). Тастером <ЗБИР> уноси се у основној врсти плаћања, тастерима <1>, <2> по некој од осталих врста плаћања

- ако вршите службени извод новца, каса неће то вама дозволити ако не постоји унос за ову врсту плаћања

<4><0><0> <+><ЗБИР>

Назив фирме
Адреса фирме
Назив објекта
Адреса објекта
ПИБ : 123456789
ИБФМ: EI000030
Број телефона
01 КАСИР 1
УНЕТО ГОТОВИНА:
400,00
28.08.08 – 13:50

<4><0><0> <-><ЗБИР>

Назив фирме
Адреса фирме
Назив објекта
Адреса објекта
ПИБ : 123456789
ИБФМ: EI000030
Број телефона
01 КАСИР 1
ИЗВЕДЕНО ГОТОВИНА:
400,00
28.08.08 – 13:51

8.12. РАД СА КАЛКУЛАТОРОМ

- режиму Калкулатор прилази се тастером <КАЛК>.
- на дисплеју се појављује натпис **КАЛ 0.00** (Прва три знака подсећају вас да сте у режиму Калкулатор, између заграда се појављује знак операције (+, -, *, /, =) коју ви тренутно обављате а на десном делу дисплеја – резултат обрачунавања.
- можете да користите следеће тастере:
 - ♦ <+> за сабирање
 - ♦ <-> одузимање

- ♦ <КОЛ> за множење
- ♦ <ПОН> за дељење
- ♦ <МЗБ> или <ЗБИР> за средњи резултат
- ♦ <КАЛК> за излаз из режима Калкулатор и враћање у Регистрацију

Напомена: Кад се излази из режима Калкулатор, резултат обрачунавања остаје на дисплеју. Ако непосредно после тога притиснете:

<КОЛ> – број се памти за количину;

Пример:

Тастери	Индикација на дисплеју	Објашњење
<КАЛК><9>	КАЛ() 9	Приступ и први број 9
<КОЛ><5><ЗБИР>	КАЛ(=) 45.00	Умножено са 5 износи
<КАЛК><КОЛ>	КОЛИ!. 45.000	Излаз: резултат као количина

8.13. ЕВИДЕНТИРАЊЕ ДОСТАВЉЕНИХ КОЛИЧИНА ПО АРТИКЛИМА

Каса је у режиму **Регистрација**.

- Пре почетка новог потрошачког рачуна, притисните тастер <РЕЖ>.
- На дисплеју се приказује постојећа количина артикла број 1. Број и назив тренутног артикла можете да прикажете тастером <КОЛ> – они се појављују отприлике за $\frac{3}{4}$ секунде на екрану.
- откуцајте количине достављеног артикла и притисните <ЗБИР>. Унета количина биће додата постојећој количини и каса прелази на следећи артикал по шифри:
 - <2/6> <1/5> – приказују пређашњи и следећи артикал по броју
 - <АРТ> – режим тражења артикла по броју. Детаљније је описан у тачки 4.4.
 - Да бисте изашли из режима **Евидентирање количина**, притисните наизменично <СМН> и <БР>, вратићете се у режим Регистрација.

8.14. ИЗМЕНА ТЕХНОЛОШКОГ РЕЖИМА: КАСА/МРЕЖА/ФИСКАЛНИ ШТАМПАЧ

- Каса може самостално да евидентира продаје у три технолошка режима:
 - о самостална каса/OFF-LINE
 - о део фискалне мреже/ON-LINE
 - о фискални штампач/Fprint
- да бисте променили режиме не морате да излазите из режима Регистрација, ово се може обавити и пре завршетка исечка.
- приступ другом технолошком режиму врши се наизменичним притиском тастера <СМН> и <РЕЖ>.
- ако тренутно каса ради у режиму OFF-LINE, на дисплеју се приказује порука <ПОН>-net/<НП>-prn. Тастером <ПОН> прелазите у мрежни радни режим, тастером <НП> – у режим фискалног штампача. Сваки од осталих тастера оставља касу у истом радном режиму.
- ако каса ради у мрежи/ON-LINE, наизменичним притиском <СМН> и <РЕЖ> на дисплеју се приказује порука <ПОН>-prn/<НП>-OFF. Тастером <ПОН> каса почиње да ради као фискални штампач, а <НП> је враћа аутономном радном режиму.

Напомена: Када је у улози фискалног штампача каса је пасивни уређај (прима и изводи команде централног рачунара) и сви тастери су такође пасивни. Повратак у

режим OFF-LINE врши се искључивањем, а затим и укључивањем касе помоћу мрежног прекидача.

8.15. ПОРУКЕ О ГРЕШКАМА

Поруке	Могући узроци
Пун рачун	Достигнута су 100 уноса или је надмашена највећа укупна сума 999999999.99.
Препуњавање	Количина или сума већа од максимално дозвољене. У режиму Калкулатор – број са више од 9 цифара.
Нема готовине	Покушај за продају артикла без лагера и са програмираним праћењем расположиве количине.
Нема продаје...	Покушај да се обави плаћање или корекција без претходно обављене продаје
Није програмиран	Забрањена номенклатура: артикал, подгрупа (поништен назив).
УНЕСИТЕ цену	Покушај за унос по артиклу или подгрупи без претходно програмиране цене.
Нема количине	Унета нулта количина. Нема конекције или одговора при читању са ваге.
Нема веза!!	Нема везе са централним компјутером у мрежи.
Није дозвољено!	Централни компјутер у мрежи не дозвољава захтевани унос.
Извештај по арт.	Препуњивање промета једног или већег броја артикала. Завршите тренутни документ и тражите извештај.
Извештај подгр. !	Препуњивање промета једне или више подгрупа
Извештај група !	Препуњивање промета једне или више група
Дневни извештај !	Препуњивање промета неке позиције у дневном извештају. Урадите извештај с нулирањем.
Извештај касира.	Препуњивање у величини износа једног или више касира.
Погрешна команда	Погрешан или тренутно недозвољен низ тастера.
Ставите папир!	Нема траке рачуна и/или контролне траке.
Загрејан штампач!	Повишена температура штампача. Сачекајте да се глава штампача охлади.
Пуна књижица!	Пуна електронска књижица – више од 10.000 продаја! Морате да саставите дневни извештај или да га поништите помоћу команде са персоналног рачунара.
XX блок. слоб. у ФМ	Фискална меморија је готово пуна. Порука се штампа после сваког дневног извештаја ако је у фискалној меморији остало места за мање од 50 извештаја.
ПУНА ФИСК. МЕМОР.	Пуна фискална меморија. Каса не може да ради у режиму евидентирања и обављати функције режима Програмирања јер захтевају упис у ФМ. Могу се штампати извештаји и пребацивати подаци на РС.

9. РЕЖИМ ИЗВЕШТАЈА

Из главног менија касе изаберите режим **Извештај без пон.** или **Извештај са пон.** и притисните <ЗБИР>.

Пре приступа одговарајућем режиму морате да унесете лозинку.

Извештајима без поништења (**Извештај без пон.**) можете приступити лозинкама касира или лозинком за извештаје (фабрички 333333). Извештаји без поништења не поништавају промет.

Овај режим обухвата следеће извештаје.

- Пресек стања
- По групама
- По подгрупама
- По аратиклима
- По касирима
- Отворени рачуни

Извештајима са поништењем (**Извештај са пон.**) можете приступити лозинком првог касира (лозинка власника касе) и лозинком за извештаје. Ови извештаји нулирају промет.

Режим **Извештај са пон.** обухвата:

- Дневни извештај (упис у фискалну меморију)
- Периодични извештај (читање фискалне меморије за одређени временски период)
- По групама
- По подгрупама
- По артиклима
- По касирима
- Отворени рачуни

9.1. ИЗВЕШТАЈИ БЕЗ ПОНИШТАВАЊА

9.1.1. ПРЕСЕК СТАЊА

Порески идентификациони број	Назив фирме	ПИБ : 123456789
Идентификациони број фискалног модула	Адреса фирме	ИБФМ: E1000030
	Назив објекта	
	Адреса објекта	
	Пресек стања	
Укупан број ресета	УР:	10
Број ресета у извештајном периоду	БР:	0
Укупан број промена пореских стопа	УС:	2
Број промена пореских стопа у извештајном периоду	БС:	0
Вредност пореске стопе "А" у процентима	СА:	0,00%
	СГ:	0,00%
	СД:	20,00%
	СЂ:	20,00%
	СЕ:	20,00%
	СЖ:	**, **%
Вредност пореске стопе "Ж" је недефинисана	СИ:	**, **%
	СЈ:	**, **%
	СК:	**, **%
Износ пореза по пореској стопи "А"	ПА:	0,00
	ПГ:	0,00
	ПД:	1231,87
	ПЂ:	1256,40
	ПЕ:	5015,13
	ПЖ:	0,00
	ПИ:	0,00
	ПЈ:	0,00
	ПК:	0,00
Износ укупног пореза у извештајном периоду	ПТ:	7503,40
Вредност промета по пореској стопи "А"	ЕА:	700,00
	ЕГ:	1256,40
	ЕД:	5015,13
	ЕЂ:	7503,40
	ЕЕ:	30090,80
	ЕЖ:	0,00
	ЕИ:	0,00
	ЕЈ:	0,00
	ЕК:	0,00
Вредност укупног промета	ЕТ:	46820,40
Средство плаћања умањено за повраћај средства	ГОТОВИНА:	46820,40
Средство плаћања	ЧЕК:	0,00
Укупно плаћено средством	КАРТИЦА:	0,00
	УКУПНО:	46820,40
Датум и време сачињавања пресека стања	28.08.08	— 14:45
Редни број првог и последњег фискалног исечка у и.п.	БИ:	40 - 78
Редни број последњег дневног извештаја	БД:	24
Број преосталих дневних извештаја и фискални лого	БП:	2395

9.1.2. ИЗВЕШТАЈ ПО ГРУПАМА

	Назив фирме	
	Адреса фирме	
	Назив објекта	
	Адреса објекта	
	ПИБ : 123456789	
	ИБФМ: EI000030	

	ИЗВЕШТАЈ	
	ГРУПА	
	Од:	13.08.08 12:30
	До:	19.08.08 13:24
Назив групе	ГРУПА 0	
Група са програмираним профитом	Промет:	1234.56
	ГРУПА 1	
	Промет:	789.00
	Профит	10.00%
	Приход	78.9
Сумарни промет по свим групама	
Сумарни профит по свим групама	СУМА	2023.56
	Приход	78.9
	28.08.08	— 14:45
	Број:	5
	

9.1.3. ИЗВЕШТАЈ ПО ПОДГРУПАМА

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

9.1.4. ИЗВЕШТАЈ ПО АРТИКЛИМА

	Назив фирме	
	Адреса фирме	
	Назив објекта	
	Адреса објекта	
	ПИБ : 123456789	
	ИБФМ: E1000030	
	ИЗВЕШТАЈ АРТИКАЛА	
Датум и час последњег поништавања извештаја	Од: 13.02.08	12:30
Датум и час стварања извештаја	До: 19.08.08	13:24
Назив (може да се настави у следећем реду)	0002 КАФА	
Продата количина	КОЛИЧ.	123,456
Пореска група (*А) и реализован промет	СУМА	1234,56
	0005 Хлеб Сава 500	
	КОЛИЧ.	5,000
	СУМА	70,00
Укупан промет по свим артиклима	СУМА	1304,56
	19.08.08	- 17:18
	Број : 5	
	

9.1.5. ИЗВЕШТАЈ ПО КАСИРИМА

	Назив фирме	
	Адреса фирме	
	Назив објекта	
	Адреса објекта	
	ПИБ : 123456789	
	ИБФМ: E1000030	
	ИЗВЕШТАЈ КАСИРА	
Датум и час последњег поништавања извештаја	Од: 13.02.08	12:30
Датум и час стварања извештаја	До: 19.08.08	13:24
Име касира	01 КАСИР 1	
Број услужених потрошача за период	КУПЦИ	78
Број извршених корекција (брисаних продаја)	ПОНИШТЕНО	3
Сума корекција		-7.88
Примљен новац по различитим врстама плаћања	ПРИМЉЕНО	
	НОВАЦ	123.45
Службено уведене суме по врстама плаћања	ЧЕКОВИ	11.22
Службено изведене суме по врстама плаћања	УНЕТО	
Суме у готовини по врстама плаћања	НОВАЦ	10.00
	ИЗВЕДЕНО	
	НОВАЦ	5.00
	СУМА	
	ГОТОВИНА	133.45
	ЧЕКОВИ	11.22
	19.08.08	- 17:19
	Број : 5	
	

9.2. ИЗВЕШТАЈИ СА ПОНИШТАВАЊЕМ МЕМОРИЈЕ

Они се разликују од извештаја без поништења јер се после њиховог издавања одговарајући регистри у меморији касе поништавају. У фискалном режиму касе, издавање дневног извештаја с поништавањем врши аутоматски упис у фискалну меморију и брисање електронске књижице.

9.2.1. ДНЕВНИ ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ

Порески идентификациони број Идентификациони број фискалног модула	Назив фирме Адреса фирме Назив објекта Адреса објекта ПИБ : 123456789 ИБФМ: E1000030
ДНЕВНИ ИЗВЕШТАЈ	
Укупан број ресета Број ресета у извештајном периоду Датум, време и тип ресета	УР: 5 БР: 1 28.08.03 - 15:35 Ц
Укупан број промена пореских стопа Број промена пореских стопа у извештајном периоду Датум и време промене пореских стопа Вредност пореске стопе "А" у процентима	УС: 3 БС: 1 28.08.03 - 15:35 СА: 0,00% СГ: 10,00% СД: 20,00% СЂ: 20,00% СЕ: 20,00% СЖ: **, **% СИ: **, **% СЈ: **, **% СК: **, **%
Вредност пореске стопе "Ж" је недефинисана	
Износ пореза по пореској стопи "А"	ПА: 0,00 ПГ: 0,00 ПД: 1231,87 ПЂ: 1256,40 ПЕ: 5015,13 ПЖ: 0,00 ПИ: 0,00 ПЈ: 0,00 ПК: 0,00 ПТ: 7503,40
Износ укупног пореза у извештајном периоду	
Вредност промета по пореској стопи "А"	ЕА: 700,00 ЕГ: 0,00 ЕД: 7391,20 ЕЂ: 7538,40 ЕЕ: 30090,80 ЕЖ: 0,00 ЕИ: 0,00 ЕЈ: 0,00 ЕК: 0,00 ЕТ: 45720,40
Вредност укупног промета	
Датум и време сачињавања дневног извештаја Редни број првог и последњег фискалног исечка у и.п. Редни број дневног извештаја	28.08.03 – 14:45 БИ:68-78 БД:24
Број преосталих дневних извештаја и фискални лого	БП: 2395

9.2.2. ПЕРИОДИЧНИ ИЗВЕШТАЈИ ФИСКАЛНЕ МЕМОРИЈЕ

Периодични извештај се може урадити за произвољан временски период, под условом да је каса радила као фискални уређај.

<Период.извештај> <ЗБИР> < 01.01.09> < ЗБИР> < 24.04.09> <ЗБИР>

Порески идентификациони број Идентификациони број фискалног модула	Назив фирме Адреса фирме Назив објекта Адреса објекта ПИБ : 123456789 ИБФМ: EI000030
	ПЕРИОДИЧНИ ИЗВЕШТАЈ 17.08.08 24.08.08
Укупан број ресета Број ресета у извештајном периоду	УР: 10 БР: 0
Укупан број промена пореских стопа Број промена пореских стопа у извештајном периоду Вредност пореске стопе "А" у процентима	УС: 2 БС: 0 СА: 0,00% СГ: 0,00% СД: 20,00% СЂ: 20,00% СЕ: 20,00% СЖ: **, **% СИ: **, **% СЈ: **, **% СК: **, **%
Вредност пореске стопе "Ж" је недефинисана	
Износ пореза по пореској стопи "А"	ПА: 0,00 ПГ: 0,00 ПД: 1231,87 ПЂ: 1256,40 ПЕ: 5015,13 ПЖ: 0,00 ПИ: 0,00 ПЈ: 0,00 ПК: 0,00 ПТ: 7503,40
Износ укупног пореза у извештајном периоду	
Вредност промета по пореској стопи "А"	ЕА: 700,00 ЕГ: 1100,00 ЕД: 7391,20 ЕЂ: 7538,40 ЕЕ: 30090,80 ЕЖ: 0,00 ЕИ: 0,00 ЕЈ: 0,00 ЕК: 0,00 ЕТ: 46820,40
Вредност укупног промета	
Датум и време сачињавања периодичног извештаја Редни број првог и последњег фискалног исечка у и.п. Редни број првог и последњег дневног извештаја у и.п.	28.08.08 – 14:45 БИ: 40-78 . БД: 15-20 .
Број преосталих дневних извештаја и фискални лого	БП: 2395

9.2.3. ИЗВЕШТАЈ ПО ГРУПАМА С ПОНИШТАВАЊЕМ

	Назив фирме
	Адреса фирме
	Назив објекта
	Адреса објекта
	ПИБ : 123456789
	ИБФМ: Е1000030
	ИЗВЕШТАЈ
	ГРУПА
	Од: 13.08.08 12:30
	До: 19.08.08 13:24
Назив групе	ГРУПА 0
	Промет: 1234.56
Група са програмираним профитом	ГРУПА 1
	Промет: 789.00
	Профит 10.00%
	Приход 78.90

Сумарни промет по свим групама	СУМА 2023.56
Сумарни профит по свим групама	Приход 78.90
Бројач поништавања извештаја по групама	ГРУПЕ = 0 Z 5

	19-08-08 - 17:15
	Број: 5

9.2.4. ИЗВЕШТАЈ ПО ПОДГРУПАМА С ПОНИШТАВАЊЕМ

	Назив фирме
	Адреса фирме
	Назив објекта
	Адреса објекта
	ПИБ : 123456789
	ИБФМ: Е1000030
	ИЗВЕШТАЈ
	ПОДГРУПА
	Од: 13.02.08 12:30
	До: 19.08.08 13:24
Назив подгрупе	ПОДГРУПА 1
Пореска група (*А) и реолизован промет	СУМА А: 102531,99
	ПОДГРУПА 2
	СУМА Д: 116,00

Укупан промет по свим групама	СУМА: 102647,99
Бројач поништавања извештаја по подгрупама	ПОДГРУПЕ = 0 Z 5

	19.08.08 - 17:18
	Број : 5

9.2.5. ИЗВЕШТАЈ ПО АРТИКЛИМА С ПОНИШТАВАЊЕМ

Датум и час последњег поништавања извештаја
Датум и час стварања извештаја

Назив фирме
Адреса фирме
Назив објекта
Адреса објекта
ПИБ : 123456789
ИБФМ: Е1000030

**ИЗВЕШТАЈ
АРТИКАЛА**

Од: 13.02.08 12:30
До: 19.08.08 13:24

Назив (може да се настави у следећем реду)
Продата количина
Пореска група (*А) и реализован промет

0002 КАФА
КОЛИЧ. 123,456
СУМА 1234,56

0005 Хлеб Сава 500
КОЛИЧ. 5,000
СУМА 70,00

Укупан промет по свим артиклима

СУМА 1304,56

Бројач поништавања извештаја по артиклима

АРТИКЛИ=0 Z 5
19.08.08 - 17:18
Број : 5

9.2.6. Извештај по касирима с поништавањем

Датум и час последњег поништавања извештаја
Датум и час стварања извештаја

Назив фирме
Адреса фирме
Назив објекта
Адреса објекта
ПИБ : 123456789
ИБФМ: Е1000030

**ИЗВЕШТАЈ
КАСИРА**

Од: 13.02.08 12:30
До: 19.08.08 13:24

Име касира
Број услужених потрошача за период
Број извршених корекција (брисаних продаја)
Примљен новац по различитим врстама плаћања

01 КАСИР 1
КУПЦИ 78
СТОРНО 3
ПРИМЉЕНО
ГОТОВИНА 123.45
УНЕТО
ГОТОВИНА 10.00
ИЗВЕДЕНО
ГОТОВИНА 5.00

Службено уведене суме по врстама плаћања

Службено изведене суме по врстама плаћања

Суме у готовини по врстама плаћања

СУМА
ГОТОВИНА 133.45

Бројач поништавања извештаја по касирима

КАСИРИ = 0 Z 5
19.08.08 - 17:19
Број : 5

13. РАД СА GPRS МОДЕМОМ

УВОД

TERC F3 је GPRS терминал намењен за рад са фискалном регистар касом **Favourite**. Терминал је базиран на Siemens TC65i целулар модулу и дизајниран је за рад под истим електричним и климатским условима као и фискална каса. За нормалан рад потребна је GSM/GPRS мрежа. Апликација која се извршава унутар терминала, урађена је у складу са одговарајућим фискалним прописима. Терминал је дизајниран да ради аутономно, у склопу саме фискалне касе.

Функција терминала је читавање фискалне меморије фискализоване регистар касе, и прослеђивање података на сервер Пореске управе у одговарајућем формату. Читавање се ради након захтева из Пореске управе, пријемом специјалних команди са сервера. Тип пренесених података такође је контролисан од стране сервера.

РАД СА МОДЕМОМ

Након старта терминала (фискалне касе), терминал пролази кроз иницијализациони процес, поставља време читањем са одговарајућег сервера за време, испитује статус и врши одређено самотестирање. Овај процес је индициран са вишеструким укључивањем и искључивањем црвене трансфер лед диоде **TRF** (постављена са десне стране касе испод антене). Ако терминал не излази из иницијализационог процеса (остаје блокиран- црвена лед диода блинка), неки од сервисних параметара није добро постављен, или нема SIM картице или GSM мреже. Ако је ово случај позовите одмах свог овлашћеног сервисера.

Након иницијализације терминал је у свом нормалном радном режиму. Ако **INQ**, зелена лед диода светли, терминал захтева читавање података из касе.

Када светли зелена **INQ** диода, корисник треба из главног менија касе ући у GPRS терминал мод (**Беза GPRS модем**) у току следећих 12 сати да би испунио своје законске обавезе слања података на сервер Пореске управе.

По уласку у GPRS терминал мод, **INQ** лед диода се искључује и дисплеј приказује статус читања текућег меморијског блока (**Блок ФМ бр. 05** нпр.). По читању података, каса напушта GPRS терминал мод и корисник може да настави нормалан рад.

По завршетку успешне комуникације са касом, GPRS терминал ће укључити црвену **TRF** лед диоду (трансфер лед) и почети пренос података у одговарајуће време. Ако се трансфер заврши успешно трансфер лед ће бити искључена након завршетка преноса.

КОМУНИКАЦИЈА СА СЕРВЕРОМ КОРИСНИКА

Терминал поред законски обавезне комуникације са сервером Пореске управе омогућава и комуникацију са сервером корисника. Тиме је кориснику омогућено да бежичним путем преко сопствене апликације врши промену цене јединице мере, читање базе артикала, ажурирање базе артикала и читање дневних промета по пореским стопама.

Иницирање комуникације између терминала и FTP сервера корисника врши се позивањем терминала са ауторизованог телефона (пали се зелена светлосна индикација). Након тога терминал успоставља комуникацију са сервером (пали се црвена светлосна индикација), одакле скида командну датотеку **Command.iv**. Након успешног пријема

командне датотеке црвена светлосна индикација се гаси, зелена светлосна индикација остаје упаљена. Командна датотека се налази у унапред дефинисаном директоријуму и одмах се извршава. У случају да је терминалу стигао захтев од сервера ПУ, корисничка функција не може да се извршава док терминал не пошаље податке на сервер ПУ.

Ако је примљена командна датотека **Command.iv** неисправна, зелена светлосна индикација почиње да се пали и гаси (0.5s укључена, 0.5s искључена). Да би се поновила комуникација између терминала FTP сервера корисника, потребно је са ауторизованог телефона поново позвати терминал (зелена светлосна индикација ће се упалити).

Након успешног пријема корисничке командне датотеке **Command.iv** урадити дневни извјештај и ући у мени за комуникацију са GPRS модемом, притиснути тастер ЗБИР, након чега се успоставља комуникација између касе и терминала. Након успешног читања или уписа података у касу, на серверу корисника добијамо датотеку која је резултат извршене команде (у случају да је требало пренети податке са касе на сервер корисника упалити ће се и црвена светлосна индикација).

У случају да се корисничка командна датотека није могла извршити, поново се пали зелена светлосна индикација. Проверити да ли је терминал коректно повезан са касом, да ли је урађен дневни извјештај, да ли је каса уведена у режим за комуникацију са терминалом (зависи од типа касе, код неких то није потребно), да ли је терминал конектован на GSM мрежу и да ли је командна датотека **Command.iv** коректно направљена. У случају да су испуњени сви услови, а командна датотека не може да се изврши, обратити се овлашћеном сервису.

Након успешног извршења командне датотеке терминал се враћа у нормалан режим рада.

КОМАНДЕ ЗА ЧИТАЊЕ ДНЕВНИХ ИЗВЕШТАЈА (ПРОМЕТА ПО ПОРЕСКИМ СТОПАМА) И АЖУРИРАЊЕ БАЗЕ АРТИКАЛА

ФОРМАТ КОМАНДЕ ЗА ЧИТАЊЕ АРТИКАЛА ИЗ КАСЕ:

2	Čitanje baze artikala iz kase
---	-------------------------------

ФОРМАТ ФАЈЛА СА ПРОЧИТАНИМ АТИКАЛИМА ИЗ КАСЕ:

Naziv fajla	Sold<redni broj>.iv
ddmmyy hhmm	Datum i vreme kreiranja fajla
<D>	Početak podataka
Data	Podaci
</D>	Kraj podataka

Data

Artikal	Podaci o artiklu
27	Kraj podataka

Artikal

Šifra	2 bytes HEX
Bar Code	7 bytes BCD
Poreska stopa	1 byte
Cena	4 bytes HEX
Naziv	N bytes

ФОРМАТ КОМАНДЕ ЗА АЖУРИРАЊЕ БАЗЕ АРТИКАЛА КАСЕ (АЖУРИРАЊЕ САМО СПЕЦИФИЦИРАНИХ АРТИКАЛА):

Напомена:

Уколико није урађен дневни извештај артиклима ће бити промењена само цена.

3	Komanda za upis artkala
<D>	Početak podataka
Data	Podaci
</D>	Kraj podataka

Data

Artikal	Podaci o artiklu
27	Kraj podataka

Artikal

Šifra	2 bytes HEX
Bar Code	7 bytes BCD

Poreska stopa	1 byte
Cena	4 bytes HEX
Naziv	N bytes

ФОРМАТ КОМАНДЕ ЗА АЖУРИРАЊЕ БАЗЕ АРТИКАЛА КАСЕ (АЖУРИРАЊЕ ЦЕЛЕ БАЗЕ):

Напомена:

Уколико није урађен дневни извештај артиклима ће бити промењена само цена. Артикли који нису специфицирани биће обрисани.

4	Komanda za upis svih artkla
<D>	Početak podataka
Data	Podaci
</D>	Kraj podataka

Data

Artikal	Podaci o artiklu
27	Kraj podataka

Artikal

Šifra	2 bytes HEX
Bar Code	7 bytes BCD
Poreska stopa	1 byte
Cena	4 bytes HEX
Naziv	N bytes

ФОРМАТ ФАЈЛА СА ДОБИЈЕНОГ КАО РЕЗУЛТАТ АЖУРИРАЊА БАЗЕ АРТИКАЛА

Naziv fajla	Ok.iv
Data	OK

ФОРМАТ КОМАНДЕ ЗА ЧИТАЊЕ ПРОМЕТА ПО ПОРЕСКИМ СТОПАМА ИЗ КАСЕ

5	Čitanje dnevnih izveštaja iz kase
---	-----------------------------------

ФОРМАТ ФАЈЛА СА ПРОМЕТИМА ПО ПОРЕСКИМ СТОПАМА ИЗ КАСЕ

Naziv fajla	Dnevni.iv
9 cifara PIB-a i SPACE (20H)	XXXXXXXXXX< >
2 znaka i 6 cifara IBFM-a	nnxxxxxx
carriage return (13h) i line feed (10h)	<CR><LF>
cifre rednog broja prvog dnevnog izveštaja u datoteci i SPACE	xxxx< >
cifre rednog broja poslednjeg fiskalnog isečka obuhvaćenog dnevnim izveštajem i SPACE	xxxxxx< >
6 cifara datuma formiranja dnevnog izveštaja i SPACE, pri čemu je: dd = dan, mm = mesec i yy = godina – 2000	ddmmyy< >
4 cifre vremena formiranja dnevnog izveštaja i SPACE, pri čemu je: hh = sat i mm = minut	hhmm< >
cifre prometa po poreskoj stopi "A" i SPACE	XXXXXXXXXX< >
cifre prometa po poreskoj stopi "Г" i SPACE	XXXXXXXXXX< >
cifre prometa po poreskoj stopi "Д" i SPACE	XXXXXXXXXX< >
cifre prometa po poreskoj stopi "Б" i SPACE	XXXXXXXXXX< >
cifre prometa po poreskoj stopi "Е" i SPACE	XXXXXXXXXX< >
cifre prometa po poreskoj stopi "Ж" i SPACE	XXXXXXXXXX< >
cifre prometa po poreskoj stopi "И" i SPACE	XXXXXXXXXX< >
cifre prometa po poreskoj stopi "Ј" i SPACE	XXXXXXXXXX< >
cifre prometa po poreskoj stopi "К"	XXXXXXXXXX
CARRIAGE RETURN i LINE FEED	<CR><LF>
Vrednosti prometa su pomnožene sa 100	

Пример фајла Dnevni.iv

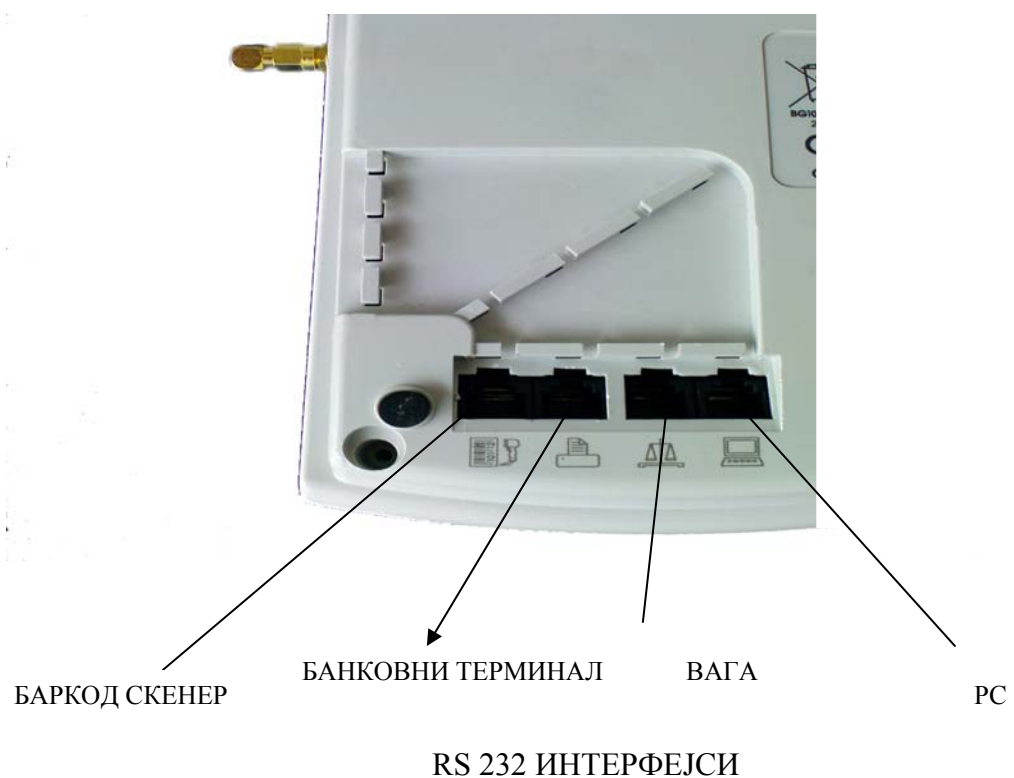
123456789 EG123450

1 50 010405 2015 0 12345678 0 7654321 8765432 0 0 0 0

2 100 020405 2030 0 23456789 0 9876543 10987654 0 0 0 0

Напомена:**Назив командног фајла је: Command.iv****Назив фајла са прочитаним артиклима је: Sold<redni broj>.iv****Назив фајла са прочитаним прометима по пореским стопама је: Dnevni.iv****14. ПРИКЉУЧЕЊЕ ДОДАТНИХ УРЕЂАЈА**

На слици испод приказан је распоред прикључака за RS232 интерфејсе.

За распоред сигнала на прикључцима погледајте Сервисно упутство.

15. ОДРЖАВАЊЕ И ЧИШЋЕЊЕ

Да би каса радила дуго и исправно потребно је држати се следећих прописа:

- ◆ да се чува од удара, јаких потреса и механичких оштећења;
- ◆ место постављања касе не сме бити под директним дејством извора топлоте;
- ◆ ваздух у просторији у којој ће радити каса не сме имати велику количину прашине и релативна влажност у њој не сме да буде већа од 80%;
- ◆ напон напајања мора да износи 220(- 10% + 15%) V фреквенција 50+- 1 Hz.
- ◆ површине штапача и тастатуре морају се редовно чистити од прашине, делића папира и др. са усисивачем или меком четком;
- ◆ **касу сме отварати, у сврху поправке , само овлашћени сервисер**
- ◆ ремонт, одржавање и чишћење се обављају обавезно уз искључену касу;
- ◆ ако је каса у квару, рад са њом се прекида све док се квар не отклони;